

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

6856 *Reial decret llei 5/2009, de 24 d'abril, de mesures extraordinàries i urgents per facilitar a les entitats locals el sanejament de deutes pendents de pagament amb empreses i autònoms.*

L'evolució de la situació econòmica i el seu impacte en l'economia espanyola estan ocasionant retards en el pagament de les obligacions concretes per les entitats locals, amb l'efecte negatiu consegüent sobre la liquiditat de les empreses, en especial les petites i mitjanes i els autònoms. D'altra banda, són conegudes les dificultats actuals d'accés al crèdit que estan dificultant, si no impossibilitant, el descompte bancari d'aquests crèdits, sobretot per les PIMES i autònoms.

Això aconsella l'adopció de mesures urgents, de caràcter extraordinari, amb la finalitat que les entitats locals i les empreses i autònoms que contracten amb aquelles puguin recuperar l'equilibri financer i pressupostari.

El present Reial decret llei es compon de dos títols. El primer regula l'autorització a les entitats locals que hagin liquidat l'exercici 2008 amb romanent de tresoreria per a despeses generals negatiu o les que tinguin obligacions vençudes i exigibles pendents d'aplicar al pressupost, per concertar una operació extraordinària d'endeutament bancari, subjecta a la necessitat d'aprovar un pla de sanejament que asseguri la capacitat de pagament per cancel·lar l'operació concertada en el termini compromès, que no pot ser superior a sis anys i amb la condició d'aplicar els recursos obtinguts a pagar les obligacions pendents amb empreses i autònoms en el termini màxim d'un mes.

Paral·lelament a aquest Reial decret llei, la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics ha instruït l'Institut de Crèdit Oficial per a la immediata posada en funcionament d'una línia d'avalis que garanteixi els impagats de factures endossades per les empreses i autònoms corresponents a obres i serveis prestats a entitats locals, davant la necessitat urgent i extraordinària de donar suport al funcionament normal de les vies de descompte bancari dels drets de cobrament esmentats. El títol II del present Reial decret llei introdueix la necessària habilitació legal perquè aquestes operacions autoritzades a l'Institut de Crèdit Oficial per instrumentar línies de crèdit o aval que facilitin liquiditat a les empreses i els autònoms puguin comptar amb la garantia de la participació de les entitats locals en els tributs de l'Estat.

Aquestes mesures van en la línia de les iniciatives parlamentàries recentment adoptades per resoldre les dificultats de liquiditat de PIMES i autònoms.

En el conjunt i en cadascuna de les mesures que s'adopten, concorren, per la seva naturalesa i finalitat, les circumstàncies d'extraordinària i urgent necessitat que exigeix l'article 86 de la Constitució com a pressupòsits per a l'aprovació de reials decrets llei.

En virtut de tot això, fent ús de l'autorització que conté l'article 86 de la Constitució espanyola, a proposta de la vicepresidenta segona del Govern i ministra d'Economia i Hisenda, amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 24 d'abril de 2009,

DISPOSO:

TÍTOL I

Operació especial d'endeutament de les entitats locals

Article 1. Àmbit subjectiu i objectiu d'aplicació.

Les entitats locals que hagin liquidat els seus pressupostos de 2008 amb romanent de tresoreria negatiu, que s'hagi generat en el mateix exercici o procedeixi de l'acumulació de romanents negatius d'exercicis anteriors, o tinguin obligacions vençudes i exigibles pendents d'aplicar al pressupost de 2008, en poden finançar l'import amb endeutament bancari, en les condicions que estableixen els articles següents.

Article 2. Import màxim d'endeutament.

Per cada entitat local, l'import màxim susceptible de finançament està constituït pel saldo negatiu del romanent de tresoreria per a despeses generals de 2008, per l'import, si s'escau, de les obligacions vençudes i exigibles que van quedar pendents d'aplicar al pressupost, o per la suma de tots dos.

En el supòsit que l'operació d'endeutament es destini, totalment o parcialment, a la cobertura d'obligacions que van quedar pendents d'aplicar a pressupost, aquestes s'han de reconèixer en la seva totalitat en el pressupost vigent per a 2009, amb càrrec a l'import que correspongui del total finançat.

Article 3. Requisits per concertar l'operació d'endeutament.

1. L'operació d'endeutament requereix l'aprovació per l'entitat local d'un pla de sanejament que, pel mateix període d'amortització d'aquella, ha de contenir els compromisos anuals d'ingressos i despeses corrents que, en l'àmbit de la seva autonomia, adquireixi, estimats, els primers, prenent com a referència la liquidació de 2008, amb criteris de prudència d'acord amb la capacitat real de generació d'aquests, i incrementades, les segones, en l'amortització anual de l'operació d'endeutament regulada en la present norma i en la de la resta d'operacions d'endeutament existents anteriorment, en la forma estipulada en els seus contractes respectius.

El pla també ha d'incorporar una explicació detallada i quantificada de les mesures fiscals, de gestió i administratives.

2. Amb caràcter previ a la concertació d'aquesta operació, les entitats locals han de remetre al Ministeri d'Economia i Hisenda una còpia de la liquidació dels seus pressupostos de l'any 2008, a fi de donar compliment a l'article 193.5 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març.

Article 4. Termini per concertar l'operació d'endeutament.

El termini per a la concertació d'aquesta operació d'endeutament és de tres mesos a partir de l'entrada en vigor del present Reial decret llei.

Article 5. Termini d'amortització de l'operació d'endeutament.

1. El termini de cancel·lació d'aquesta operació d'endeutament no pot ser superior a sis anys, s'ha d'amortitzar pel mètode d'annualitat constant i s'ha de concertar amb la flexibilitat necessària per poder efectuar cancel·lacions anticipades, quan els resultats dels exercicis econòmics durant el període de vigència ho permetin.

2. L'operació d'endeutament es pot concertar amb un o dos anys de carència, sense sobrepassar el termini màxim de sis anys, atenent la situació economicofinancera de l'entitat local.

Article 6. Aprovació de l'operació d'endeutament: competència.

L'operació d'endeutament i el pla de sanejament s'han de sotmetre a l'aprovació del Ple de la corporació, amb l'informe favorable de la Intervenció de l'entitat local, que s'ha de pronunciar sobre el compliment dels requisits exigits per aquesta norma i la viabilitat raonada del pla de sanejament que se sotmet a aprovació.

Article 7. Obligació de comunicació de l'operació d'endeutament al Ministeri d'Economia i Hisenda.

1. L'operació d'endeutament regulada en la present norma no està subjecta a autorització administrativa, si bé les característiques financeres concertades, acompanyades d'un resum del pla de sanejament, s'han de comunicar, en el termini màxim d'un mes a comptar de la data de la seva formalització, pels mitjans que s'estableixen a l'article 11, al Ministeri d'Economia i Hisenda, qui, al seu torn, ho ha de traslladar a la comunitat autònoma corresponent en cas que tingui atribuïda en el seu Estatut d'autonomia la tutela financera de les entitats locals del seu territori.

2. L'incompliment de l'obligació anterior, en el termini fixat, determina la nul·litat de l'acord adoptat pel Ple de la corporació local i és condició resolutòria automàtica, per ministeri de la llei i sense necessitat d'exercir cap acció, de l'operació d'endeutament formalitzada.

Article 8. Aplicació del finançament obtingut.

En un termini no superior a un mes, a comptar de la formalització de l'operació d'endeutament, han de quedar aplicats la totalitat dels recursos obtinguts a la cancel·lació dels deutes amb creditors causa d'aquesta operació d'endeutament.

La cancel·lació ha de ser certificada pel tresorer de l'entitat local i comunicada pels mitjans que estableix l'article 11 de la present norma, dins del mes següent a la finalització del termini, al Ministeri d'Economia i Hisenda, que l'ha de traslladar a la comunitat autònoma corresponent en cas que tingui atribuïda en el seu Estatut d'autonomia la tutela financera de les entitats locals del seu territori.

Article 9. Execució del Pla de sanejament financer.

1. L'estalvi que es pugui obtenir en la liquidació dels pressupostos, en cadascun dels anys de vigència del pla, exclosos els ingressos afectats a una finalitat concreta, es pot aplicar, parcialment o totalment, a l'amortització anticipada de l'operació d'endeutament, per reduir així el termini inicial de sanejament aprovat o l'import de l'anualitat.

2. La generació de romanent de tresoreria negatiu per a despeses generals en el període de sanejament comporta la prohibició de realitzar inversions noves en l'exercici següent finançades amb endeutament, siguin aquestes materials, immaterials o financeres, directes, o indirectes a través de subvencions concedides a entitats dependents.

3. El compliment anual del pla de sanejament, mentre duri la seva vigència, ha de ser avaluat per la Intervenció de l'entitat local, que ha de remetre informe abans del 31 de març de l'any següent a aquell a què es refereix la liquidació, amb el coneixement previ del Ple de la corporació i pels mitjans que estableix l'article 11, al Ministeri d'Economia i Hisenda, qui, al seu torn, l'ha de traslladar a la comunitat autònoma corresponent que tingui atribuïda en el seu Estatut d'autonomia la tutela financera de les entitats locals del seu territori.

Article 10. Comunicacions dels òrgans als quals correspon la tutela financera.

L'òrgan competent per a l'exercici de la tutela financera de les entitats locals ha de posar en coneixement del president de la corporació local els incompliments de terminis en relació amb les obligacions formals de comunicació i altres requisits establerts a la present norma, el qual els ha de traslladar, al seu torn, al Ple de l'esmentada corporació en la primera sessió que se celebri i, en tot cas, abans dels transkurs d'un mes, i també pot informar l'entitat financera de l'incompliment del pla de sanejament.

Article 11. *Transmissió electrònica de la informació.*

1. La tramesa de la informació a què es refereixen els articles 7, 8 i 9 de la present norma s'ha de fer per transmissió electrònica en els models habilitats amb aquesta finalitat, incorporant la signatura electrònica de l'interventor, del tresorer o del secretari general de l'entitat local, segons correspongui.

2. La Direcció General de Coordinació Financera amb les Comunitats Autònomes i amb les Entitats Locals, del Ministeri d'Economia i Hisenda, ha de dictar la corresponent resolució que estableixi el detall de la informació necessària i el procediment telemàtic per a la seva tramesa. Les comunitats autònomes a les quals correspongui la tutela financera de les entitats locals han de tenir accés automàtic a la informació rebuda en relació amb aquestes.

TÍTOL II

Garantia per a les línies de crèdit o aval de l'Institut de Crèdit Oficial per facilitar liquiditat a empreses i autònoms que contracten amb entitats locals

Article 12. *Aplicació prevista a la disposició addicional quarta del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març.*

1. Si, com a conseqüència de les línies de crèdit o aval instruïdes per la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics a l'Institut de Crèdit Oficial per facilitar liquiditat a les empreses i els autònoms que tinguin crèdits amb les entitats locals, aquestes últimes contrauen amb l'Institut de Crèdit Oficial deutes fermes, impagats en el període voluntari fixat, l'òrgan competent del Ministeri d'Economia i Hisenda ha d'efectuar a favor seu les retencions que escaiguin amb càrrec a les ordres de pagament que s'emetin per satisfer la seva participació en els tributs de l'Estat. Per a això s'ha d'aplicar el règim que preveu per als creditors públics la disposició addicional quarta del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març.

2. Aquestes retencions s'han de practicar amb la sol·licitud prèvia de l'Institut de Crèdit Oficial en què es posi de manifest que concorren en els deutes que les motiven els requisits que consten a l'apartat anterior.

3. Les garanties de les línies de crèdit que, en els termes que preveu el present article, s'habilitin per dotar de liquiditat les empreses i els autònoms no poden superar el 25 per cent de la quantitat que, en l'exercici 2009, correspongui a cada entitat local en concepte de lliuraments a compte de la seva participació en els tributs de l'Estat.

Article 13. *Àmbit objectiu d'aplicació de la retenció a favor de l'Institut de Crèdit Oficial.*

El que preveu l'article anterior s'aplica a deutes fermes contrets per les entitats locals amb l'Institut de Crèdit Oficial exclusivament durant l'exercici 2009, si bé les retencions que ha de practicar l'òrgan competent del Ministeri d'Economia i Hisenda es poden estendre, si és necessari, als exercicis següents.

Disposició addicional única. *No-assumpció per l'Estat d'obligacions contretes per les entitats locals.*

L'Estat no assumeix, en virtut del que disposa el present Reial decret llei, les obligacions contretes per les entitats locals i dels ens vinculats o dependents d'aquelles, ni en respon, de conformitat amb el que estableix la disposició addicional única del text refós de la Llei general d'estabilitat pressupostària, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2007, de 28 de desembre.

Disposició final primera. *Relació del pla de sanejament i altres obligacions previstes en el títol I d'aquesta norma amb els plans previstos a la normativa reguladora de les hisendes locals i d'estabilitat pressupostària.*

Els plans de sanejament i les obligacions formals que regula el títol I de la present norma s'han d'elaborar, presentar i avaluar de forma independent dels restants plans i obligacions previstos en el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, i en el text refós de la Llei general d'estabilitat pressupostària, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2007, de 28 de desembre, que segueixen vigents.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

El present Reial decret llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 24 d'abril de 2009.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO